

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 156/07-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2007 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. B., Ž., zastúpeného advokátkou JUDr. M. B., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Cb 619/92 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. júna 2007 doručená sťažnosť Ing. J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 35 Cb 619/92.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že sa návrhom z 22. januára 1992 domáhal proti „t. č. už úpadcovi P. P. (...) zaplatenia sumy 38 358,- Sk s prísl., pričom táto právna vec je vedená u odporcu pod č. k. 23 Cb 619/92 (správne má byť 35 Cb 619/92, pozn.)“.

Ďalej sťažovateľ poukázal na to, že nemá vedomosť o tom, prečo krajský súd od jeho „podania, spísaného dňa 22. 1. 1992 napriek tomu, že od jeho podania uplynulo do dňa vyhlásenia konkurzu na majetok t. č. už úpadcu P. P. (...), teda do 4. 2 1997 viac ako 5 rokov“, nerozhodol „právoplatným a vykonateľným rozhodnutím, resp. aspoň vyhlásením rozhodnutia“.

Priebeh konania opísal sťažovateľ takto:

„Po podaní môjho návrhu zo dňa 22. 1. 1992 odporca, teda Krajský súd Banská Bystrica pomerne rýchlo vydal platobný rozkaz pod č. k. 35 Rob-438/92 dňa 25. 3. 1992. Proti tomuto platobnému rozkazu bol však podaný odpor t. č. úpadcom, ktorý bol prvostupňovému súdu doručený dňa 14. 4. 1992. Výzvou zo dňa 8. 7. 1992 mi odporca doručil podaný odpor s tým, aby som sa k nemu vyjadril písomne v lehote 10 dní.

Krajskému súdu v Banskej Bystrici som zaslal vyjadrenie k odporu v lehote ním stanovenej, v ktorom som navrhoval vyhlásiť rozsudok, ktorým by súd zaviazal úpadcu na zaplatenie žalovanej sumy s príslušenstvom. V predmetnej veci odporca vytýčil termín pojednávania na deň 14. 6. 1996, pričom však som sa ospravedlnil, a to z toho dôvodu, že došlo ku kolízii môjho právneho zástupcu v prejednávaných veciach a zúčastnil som sa následného pojednávania, ktoré bolo vytýčené na deň 16. 8. 1996. Na tomto pojednávaní som súdu krátkou cestou odovzdal zmenu petitu žaloby a od tohto dňa sa vo veci nevykonala žiaden úkon. Poukazujem na tú skutočnosť, že od doručenia môjho vyjadrenia k odporu úpadcu odporcovi, teda od roku 1992 do roku 1996, kedy bolo vytýčené 1. pojednávanie

vo veci, uplynula lehota 4 rokov a po vytýčenom pojednávaní zostal odporca ďalej nečinný až do vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu.

Napriek tomu, že z výpisu z obchodného registra úpadcu je zrejmé, že dňa 4. 2. 1997 bol na úpadcu vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. I. P., pričom tento zápis bol v obchodnom registri zverejnený až dňa 1. 10. 1997, v predmetnej veci odporca do dňa vyhlásenia konkurzu nevytýčil žiaden termín pojednávania. Následne mi dňa 20. 10. 1997 bola doručená výzva odporcu, či trvám na podanom návrhu, na ktorú som nereagoval písomne, pretože súd mi neurčil žiadnu lehotu, avšak som si uplatnil svoju pohľadávku v konkurznom konaní podaním zo dňa 5. 11. 1997 a domáhal som sa listom opätovne zo dňa 30. 3. 1998 po doručení urgencie odporcu zo dňa 19. 3. 1998, ktorou ma vyzval, aby som zobral žalobu späť vzhľadom na vyjadrenie správcu konkurznej podstaty zo dňa 16. 4. 1997, u správcu konkurznej podstaty úpadcu listom zo dňa 30. 3. 1998, či uznal moju pohľadávku v žalovanej výške alebo nie.“

Podľa sťažovateľa z uvedených skutočností vyplýva, že krajský súd bol a je v konaní nečinný, vo veci nekonal, čím porušil jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z príloh pripojených ku sťažnosti vyplýva, že uzneseniami krajského súdu sp. zn. 24 K 98/95 a sp. zn. 24 K 275/95 zo 4. februára 1997 bol na majetok odporcu vyhlásený konkurz a bol ustanovený správca konkurznej podstaty. Sťažovateľ uviedol, že si svoju pohľadávku v konkurznom konaní uplatnil podaním z 5. novembra 1997. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že v máji 2007 sa vo veci konkurzného konania na krajskom súde uskutočnila schôdza veriteľov.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd v danej veci takto rozhodol:

„Právo Ing. J. B. (...), bytom Ž., priznané čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, v konaní vedenom na Krajskom

súde v Banskej Bystrici, pod sp. zn. č. k. 35 Cb 619/92, aby sa vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, bolo porušené.

Ing. J. B. sa priznáva primerané zadostučinenie vo výške 60 000,- Sk (slovom: šesťdesiat tisíc korún slovenských), ktoré je Krajský súd Banská Bystrica povinný zaplatiť sťažovateľovi Ing. J. B. v lehote dvoch mesiacov od vydania nálezu Ústavného súdu SR.

Krajský súd Banská Bystrica je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia Ing. J. B. na účet právnej zástupkyne, JUDr. M. B. (...).“

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola (...) v primeranej lehote prejednaná (...) súdom (...), ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí na ďalšie konanie (m. m. rozhodnutie III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Súdne konanie, v ktorom podľa sťažovateľa malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako už bolo uvedené, je v dôsledku skutočnosti, že uzneseniami krajského súdu sp. zn. 24 K 98/95 a sp. zn. 24 K 275/95 zo 4. februára 1997 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu, t. j. účastníka napadnutého konania pred krajským súdom (v procesnom postavení odporcu), prerušené. K prerušeniu predmetného konania došlo zo zákona [§ 14 ods. 1 písm. d) zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a vyrovnaní“) platného v relevantnom čase].

Podľa § 14 ods. 5 zákona o konkurze a vyrovnaní sa v konaniach prerušených v zmysle ods. 1 písm. d) tohto ustanovenia s výnimkou konaní o pohľadávkach, ktoré treba prihlásiť v konkurze (§ 20 zákona o konkurze a vyrovnaní), pokračuje na návrh správcu, úpadcovho odporcu alebo nerozlučného účastníka konania. Zákon o konkurze a vyrovnaní teda nepripúšťa, aby sa pokračovalo v prerušených konaniach ohľadne pohľadávok, ktoré treba prihlásiť v konkurze podľa § 20 tohto zákona. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ pohľadávku, na zaplatenie ktorej si uplatňoval nárok v napadnutom konaní, prihlásil do konkurzu podaním z 5. novembra 1997.

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu (m. m. II. ÚS 26/95). Základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov teda možno porušiť iba v konaní, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie všeobecného súdu o právach a povinnostiach jeho účastníkov, pretože len také rozhodnutie môže ukončiť stav právnej neistoty osoby domáhajúcej sa jeho rozhodnutia (m. m. III. ÚS 62/01, II. ÚS 20/02).

V dôsledku skutočnosti, že konanie v právnej veci sťažovateľa nemôže už od vyhlásenia konkurzu na majetok odporcu, t. j. od 4. februára 1997, pokračovať, neprebíha už od uvedeného dátumu také konanie, ktorého výsledkom môže byť rozhodnutie všeobecného súdu o uplatnenom nároku sťažovateľa, a preto nie je možné uvažovať o tom, že by v predmetnom konaní mohlo ešte dôjsť k naplneniu účelu jeho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, ktorým je odstránenie stavu jeho právnej neistoty.

Z toho dôvodu nie je možné namietat' v napadnutom konaní porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože ďalší postup súdu vo veci samej v tomto konaní už neprichádza do úvahy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa namietajúcu porušenie označených práv v konaní pred krajským súdom vedenom pod sp. zn. 35 Cb 619/92 po 4. februári 1997, keď bol vyhlásený konkurz na majetok účastníka (v napadnutom konaní odporcu), odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V prípade námietok porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru týkajúcich sa prietáhov v čase pred uvedeným prerušením konania (v dôsledku vyhláseného konkurzu), ústavný súd konštatuje, že ich na základe predloženej sťažnosti preskúmať nemohol, pretože sťažovateľ svoju sťažnosť nepodal v lehote dvoch mesiacov ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo o inom zásahu dozvedieť.

Ústavný súd už rozhodol, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03). Obdobne to platí aj pre právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 34/03). Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu krajského súdu v čase pred prerušením napadnutého konania mohol dozvedieť vyvesením uznesenia o vyhlásení konkurzu na úradnej tabuli konkurzného súdu v deň jeho vydania, t. j. 4. februára 1997 (§ 13 ods. 4 zákona o konkurze a vyrovnaní), resp. zverejnením v Obchodnom vestníku (§ 50a Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 768 Obchodného zákonníka a § 66c ods. 1 zákona o konkurze a vyrovnaní), t. j. 1. októbra 1997.

K tomu je potrebné dodať, že všetky účinky uvedené v § 14 zákona o konkurze a vyrovnaní nastávajú vyvesením uznesenia o vyhlásení konkurzu na úradnú tabuľu

konkurzného súdu, a to bez ohľadu na to, či sa o tom dotknuté subjekty dozvedeli alebo nie, či uznesenie je právoplatné alebo nie je.

Vo vzťahu k tejto časti sťažnosti ústavný súd vzhľadom na deň jej doručenia (7. jún 2007) konštatuje, že bola podaná po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť v tejto časti odmietol ako podanú oneskorene.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia je podmienené vyslovením porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa tou časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľ domáha jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2007